

Sygn. akt I Ns 1508/12

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Tomasz Kalsztein

Protokolant: Monika Miller

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

z udziałem S. K., P. K., Gminy M. Ł.

o stwierdzenie nabycia spadku po R. K.

postanawia:

1. stwierdzić, że spadek po R. K. synu W. zmarłym w dniu 16 kwietnia 2011 roku w Ł., ostatnio stale zamieszkałym w Ł., na podstawie ustawy w całości nabyła z dobrodziejstwem inwentarza Gmina M. Ł.,
2. ustalić, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 1508/12

UZASADNIENIE

W dniu 23 listopada 2012 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. reprezentowana przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym w dniu 16 kwietnia 2011 roku R. K., ostatnio zamieszkałym w Ł. przy ulicy (...) oraz o zasądzenie na swoją rzecz od uczestnika postępowania kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości czterokrotności stawki minimalnej to jest kwotę 240 zł, opłaty sądowej od wniosku w wysokości 50 zł, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, kosztów związanych ze złożeniem wniosku o wskazanie następców prawnych wraz z opłatą od pełnomocnictwa w wysokości 48 zł, kosztów uzyskania odpisu skróconego aktu zgonu spadkodawcy w wysokości 39 zł, kosztów uzyskania odpisu skróconego aktu urodzenia uczestnika w wysokości 39 zł. W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawca posiada wierzytelność wobec zmarłego wynikającą z tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 29 kwietnia 2003 roku wydanego w sprawie sygn. akt VII Nc 312/03 przez tut. Sąd. Osobą powołaną do dziedziczenia po spadkodawcy z ustawy jest syn P. K..

/wniosek k. 2 – 3/

W piśmie opatrzonym datą 21 lutego 2013 roku P. K. oświadczył, że nie przyłącza się do wniosku i wniósł o przyjęcie i zatwierdzenie jego oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku pod wpływem błędu po zmarłym, o przyjęcie oświadczenia o odrzuceniu spadku w całości po zmarłym oraz o orzeczenie o kosztach procesu według norm przepisanych.

/wniosek k. 20-22/

Zarządzeniem z dnia 28 lutego 2013 roku wyłączono z akt niniejszej sprawy wniosek uczestnika P. K. z dnia 21 lutego 2013 roku z uwagi na ustalenie, że stanowi on wniosek o uchylenie się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku.

Wniosek ten został zarejestrowany pod sygn. akt I Ns 317/13.

/zarządzenie k. 23, zarządzenie – akta sprawy I Ns 317/13 k. 1/

Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2013 roku Sąd na podstawie art. 177 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zawiesił postępowanie w niniejszej sprawie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie I Ns 317/13.

/postanowienie z dnia 15 kwietnia 2013 roku k. 29-30/

W piśmie procesowym z dnia 19 września 2014 roku pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymał wniosek informując o podjęciu czynności zmierzających do ustalenia dalszych spadkobierców zmarłego.

/pismo procesowe z dnia 19 września 2014 roku k. 37/

W piśmie procesowym z dnia 16 marca 2015 roku pełnomocnik wnioskodawcy wskazał jako dalszego spadkobiercę zmarłego S. K.. Wniósł o zasądzenie kosztów związanych z uzyskaniem ww. informacji w wysokości 48 zł oraz o podjęcie zawieszono postępowania.

/pismo procesowe z dnia 16 marca 2015 roku k. 46/

Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2015 roku Sąd podjął zawieszono postępowanie oraz na podstawie art. 510 k.p.c. wezwał do wzięcia udziału w sprawie jako osobę zainteresowaną S. K..

/postanowienie z dnia 15 kwietnia 2015 roku k. 54/

W piśmie z dnia 8 maja 2015 roku I. K. oświadczyła w imieniu małoletniej uczestniczki S. K., iż odrzuca spadek w całości po zmarłym R. K..

Nadto wniosła o zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie o odrzucenie przez małoletnią S. K. spadku po zmarłym.

/pismo procesowe z dnia 8 maja 2015 roku k. 60,60v/

W piśmie z dnia 23 lipca 2015 roku S. K. oświadczyła, że odrzuca spadek w całości po R. K..

/pismo procesowe z dnia 23 lipca 2015 roku k. 73,73v/

Na rozprawie w dniu 16 września 2015 roku S. K. oświadczyła, że spadek po R. K. zmarłym w dniu 16 kwietnia 2011 roku w Ł. ostatnio stale zamieszkałym w Ł. jako spadkobierczyni ustawowa odrzuca. Oświadczyła jednocześnie, że nie ma własnych zstępnych.

/ oświadczenie k. 82, protokół rozprawy z dnia 16 września 2015 roku k. 80-82/

Postanowieniem z dnia 27 października 2015 roku Sąd wezwał przez ogłoszenie spadkobierców R. K. do wzięcia udziału w sprawie.

/postanowienie z dnia 27 października 2015 roku k. 88/

Postanowieniem z dnia 25 listopada 2015 roku Sąd zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

/postanowienie z dnia 25 listopada 2015 roku k. 98/

Postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2016 roku Sąd odmówił podjęcia zawieszono postępowania w sprawie.

/postanowienie z dnia 5 kwietnia 2016 roku k. 111/

W piśmie procesowym z dnia 25 lipca 2016 roku pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o podjęcie zawieszono postępowania przedkładając egzemplarz Gazety (...) z dnia 14 czerwca 2016 roku wraz z zamieszczonym w nim ogłoszeniem o toczącym się postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku po R. K. oraz o zasądzenie kosztów związanych z zamieszczeniem ogłoszenia w wysokości 418,20 zł.

/pismo procesowe z dnia 25 lipca 2016 roku k. 120/

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2016 roku Sąd podjął postępowanie w sprawie oraz na podstawie art. 670 k.p.c. w zw. z art. 510 § 2 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie Gminę M. Ł..

/postanowienie z dnia 9 sierpnia 2016 roku k. 123/

W piśmie procesowym z dnia 5 października 2016 roku pełnomocnik uczestników P. K. i S. K. złożył wniosek o umorzenie postępowania wobec uczestników. W uzasadnieniu wskazano, że wobec skutecznego dokonania przez uczestników odrzucenia spadku po zmarłym R. K. brak jest po stronie uczestników interesu prawnego w rozstrzygnięciu niniejszego postępowania.

/pismo procesowe z dnia 5 października 2016 roku k. 123,123v/

Na rozprawie w dniu 28 grudnia 2016 roku pełnomocnik uczestników wniósł o umorzenie postępowania w stosunku do uczestników P. K. i S. K..

W imieniu wnioskodawcy nikt się nie stawił, zawiadomienie dla pełnomocnika doręczone.

W imieniu Gminy M. Ł. nikt się nie stawił, zawiadomienie doręczone.

/protokół rozprawy z dnia 28 grudnia 2016 roku – zapis na płycie CD k. 138 adnotacja 00:00:20-00:02:53, elektroniczne potwierdzenie odbioru k. 133/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Nakazem zapłaty z dnia 5 marca 2003 roku wydanym w sprawie VII Nc 312/03 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi VII Wydział Grodzki orzekł, że pozwany R. K. winien zapłacić na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G. kwotę 2.041 zł z odsetkami umownymi w zakresie kwoty 1.907,23 zł w wysokości 40 % w stosunku rocznym od dnia 12 grudnia 2002 roku do dnia zapłaty oraz w zakresie kwoty 133,77 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 grudnia 2002 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 656 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Niniejszy nakaz zapłaty został zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2003 roku.

/tytuł wykonawczy k.8/

W dniu 1 grudnia 2003 roku Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. F. S. w G. zawarła z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. umowę powierniczego przelewu wierzytelności na podstawie której Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. F. S. w G. przelała na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. ww. wierzytelność.

/umowa z dnia 1 grudnia 2003 roku k. 9/

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2010 roku wydanym w sprawie II 1 Co 12445/10 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział II Cywilny Sekcja Egzekucyjna nadał klauzulę wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 5 marca 2003 roku wydanym w sprawie VII Nc 312/03 wystawionemu przeciwko spadkodawcy na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., na którą przeszło uprawnienie dotychczasowego wierzyciela Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – kredytowej im. F. S. w G..

/postanowienie z dnia 21 grudnia 2010 roku – akta sprawy I Ns 317/13 k.29-30/

R. K., syn W. i K. F., ostatnio stale zamieszkały w Ł. przy ulicy (...), zmarł dnia 16 kwietnia 2011 roku w Ł.. Spadkodawca zmarł jako rozwiedziony.

/odpis skrócony aktu zgonu k. 10/

Rodzice spadkodawcy zmarli przed nim. Innych dzieci przysposobionych ani własnych poza P. K. nie miał, nie sporządził również testamentu. Nikt z uprawnionych nie zrzekł się dziedziczenia ani nie został uznany za niegodnego dziedziczenia. Do kręgu spadkobierców ustawowych po zmarłym należą syn P. K. oraz wnuczka S. K..

/zapewnienie spadkowe złożone przez P. K., protokół rozprawy z dnia 16 września 2015 roku k. 80-82, odpis skrócony aktu urodzenia P. K. k. 10a, /

Dnia 2 września 2013 roku P. K. złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku po R. K..

/oświadczenie P. K. złożone na rozprawie w dniu 2 września 2013 roku – akta sprawy I Ns 317/13 k. 45/

Prawomocnym postanowieniem z dnia 4 września 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny wydanym w sprawie I Ns 317/13 toczącej się z wniosku P. K. z udziałem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zatwierdził uchylenie się P. K. od skutków prawnych nie złożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po R. K..

/postanowienie z dnia 4 września 2013 roku – akta sprawy I Ns 317/13 k. 47, postanowienie Sądu Okręgowego w Łodzi III Wydział Cywilny Odwoławczy z dnia 30 kwietnia 2014 roku – akta sprawy I Ns 317/13 k. 77/

Dnia 16 września 2016 roku S. K. złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po R. K..

/oświadczenie S. K. złożone na rozprawie w dniu 16 września 2016 roku k. 82/

Na skutek dokonanych ogłoszeń nikt nie zgłosił się do udziału w sprawie.

Stan faktyczny był między stronami bezsporny, zaś Sąd ustalił go powyższy w oparciu o powołane wyżej dowody oraz o fakt, iż wskutek dokonanych ogłoszeń nikt nie zgłosił się do udziału w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powołanie do spadku wynika z ustawy lub z testamentu. Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą (art. 926 § 1 i 2 k.c.)

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy sprowadzało się do prawidłowego ustalenia kręgu spadkobierców w sytuacji dziedziczenia ustawowego jako, że spadkodawca nie pozostawił testamentu.

Spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy, a spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku (art. 924 k.c. i art. 925 k.c.).

Sąd spadku z urzędu bada, kto jest spadkobiercą. W szczególności Sąd bada czy spadkodawca nie pozostawił testamentu (art. 670 k.p.c.).

Sąd stwierdza nabycie spadku przez spadkobierców, choćby były nimi inne osoby niż te, które wskazali uczestnicy. W postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku sąd wymienia spadkodawcę oraz wszystkich spadkobierców, którym spadek przypadał, jak również wysokość ich udziałów (art. 677 § 1 k.p.c.).

W pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku. Jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadał, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych (art. 931 § 1 i § 2 k.c.).

W braku zstępnych spadkodawcy powołani są do spadku z ustawy jego małżonek i rodzice. Udział spadkowy każdego z rodziców, które dziedziczy w zbiegu z małżonkiem spadkodawcy, wynosi jedną czwartą całości spadku. Jeżeli ojcostwo rodzica nie zostało ustalone, udział spadkowy matki spadkodawcy, dziedziczącej w zbiegu z jego małżonkiem, wynosi połowę spadku. W braku zstępnych i małżonka spadkodawcy cały spadek przypada jego rodzicom w częściach równych. Jeżeli jedno z rodziców spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadał, przypada rodzeństwu spadkodawcy w częściach równych. Jeżeli którekolwiek z rodzeństwa spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku pozostawiając zstępnych, udział spadkowy, który by mu przypadał, przypada jego zstępnym. Podział tego udziału następuje według zasad, które dotyczą podziału między dalszych zstępnych spadkodawcy (art. 932 § 1 - § 5 k.c.)

W braku zstępnych, małżonka, rodziców, rodzeństwa i zstępnych rodzeństwa spadkodawcy cały spadek przypada dziadkom spadkodawcy; dziedziczą oni w częściach równych. Jeżeli któreś z dziadków spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadał, przypada jego zstępnym. Podział tego udziału następuje według zasad, które dotyczą podziału spadku między zstępnych spadkodawcy. W braku zstępnych tego z dziadków, który nie dożył otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadał, przypada pozostałym dziadkom w częściach równych (art. 934 § 1 - § 3 k.c.).

W braku małżonka spadkodawcy i krewnych, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada w częściach równych tym dzieciom małżonka spadkodawcy, których żadne z rodziców nie dożyło chwili otwarcia spadku (art. 934¹ k.c.)

W braku małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy jako spadkobiercy ustawowemu. Jeżeli ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy w Rzeczypospolitej Polskiej nie da się ustalić albo ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy znajdowało się za granicą, spadek przypada Skarbowi Państwa jako spadkobiercy ustawowemu (art. 934¹ k.c.).

Na mocy art. 1012 k.c. spadkobierca może bądź przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste), bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), bądź też spadek odrzucić.

Oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania (art. 1015. § 1 k.c.).

Na podstawie art. 1020 k.c. spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku.

Na mocy art. 1023 § 1 i § 2 k.c. Skarb Państwa ani gmina nie mogą odrzucić spadku, który im przypadł z mocy ustawy. Skarb Państwa ani gmina nie składają oświadczenia o przyjęciu spadku, a spadek uważa się za przyjęty z dobrodziejstwem inwentarza.

Art. 672 k.p.c. przewiduje, iż w sytuacji, gdy zapewnienie spadkowe nie było złożone albo jeżeli zapewnienie lub inne dowody nie będą uznane przez sąd za wystarczające, postanowienie w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku może zapaść dopiero po wezwaniu spadkobierców przez ogłoszenie.

W niniejszym postępowaniu jakkolwiek zapewnienie spadkowe zostało złożone przez syna spadkodawcy P. K. to jednak wobec złożonych przez jedynych uczestników niniejszego postępowania skutecznych oświadczeń o odrzuceniu spadku po zmarłym Sąd uznał za konieczne uzupełnienie materiału dowodowego i wezwał spadkobierców przez ogłoszenie. Wezwanie Sądu pozostało bezskuteczne.

W niniejszej sprawie R. K., zmarły 16 kwietnia 2011 roku jako rozwiedziony, nie pozostawił testamentu, wobec czego ustalenie kręgu spadkobierców następowało w oparciu o przepisy ustawowe. Na mocy przepisów obowiązujących w dacie otwarcia spadku, do spadku po R. K. w pierwszej kolejności powołany był jego syn P. K..

Spadkobierca ten złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku po spadkodawcy na rozprawie w dniu 2 września 2013 roku wyznaczonej w sprawie I Ns 317/13 co prawda po upływie 6 – miesięcznego terminu od dowiedzenia się o tytule swego powołania jednakże prawomocnym postanowieniem tut. Sądu z dnia 4 września 2013 roku Sąd zatwierdził uchylenie się tego spadkobiercy od skutków prawnych nie złożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po spadkodawcy. Wobec zatem skutecznego odrzucenia spadku przez jedynego zstępnego P. K. spadek przypadałby jego córce S. K., która jednakże również odrzuciła spadek po dziadku.

S. K. złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po spadkodawcy przed upływem 6 miesięcy od dowiedzenia się o tytule swojego powołania wobec czego skuteczność złożonego przez nią oświadczenia nie budzi żadnych wątpliwości.

W świetle powyższego, wobec skutecznego odrzucenia spadku przez zstępnego spadkodawcy, oraz przez spadkobiercę zstępnego, a także wobec braku małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy, rodziców, dziadków spadkodawcy i ich zstępnych zastosowanie znalazł art. 935 § 3 k.c.

Zgodnie z nim spadkobiercą ustawowym R. K. została Gmina Ł., która na podstawie art. 935 k.c. w zw. z art. 1023 § 2 k.c. na mocy ustawy w całości nabyła spadek z dobrodziejstwem inwentarza (punkt 1. sentencji postanowienia).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. (pkt 2 sentencji postanowienia).